

Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
NO-0030 Oslo

Oslo, 22.06.2015

Deres ref.:
14/3123

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
15/4692

Saksbehandler:
Anne Mari Opheim

Svar på høring av Difis rapport om gjennomgang av forbrukerapparatet

Vi viser til høringsbrev den 18.05.2015 der dere ber om synspunkter til DIFI rapporten; «Gjennomgang av det statlige forbrukerapparatet». Vi syns rapporten gir en grundig og god analyse av spørsmål knyttet til organisering og oppgavefordeling på forbrukerområdet.

Et sentralt spørsmål som stilles i høringen er om det er konflikter mellom Forbrukerrådets ansvar med forvaltningsmessige oppgaver og deres rolle som uavhengig interesseorgan. Vi mener at denne kombinasjonen av roller i noen tilfeller fremstår som uklar.

Forbrukerrådet arbeider gjennom mange kanaler for å fremme forbrukerinteresser. De utøver blant annet påvirkning av politikere og Stortinget, gjennomfører kampanjer, gir debattinnlegg og bruker aktivt media for å påpeke problemer mv. Forbrukerrådet gir mange forslag til tiltak og gir innspill om regelverk og handlingsplaner. Vi mener ståstedet bør være mer tydelig når Forbrukerrådet uttaler seg i ulike saker. Et uavhengig interesseorgan kan gå lenger i påvirkningsarbeid og ha andre krav til å belyse faggrunnlag og konsekvenser enn det som gjelder for forvaltningsetater. Vi støtter vurderingene fra Difi om at kombinasjonen av interesseorganoppgaver og oppgaver med forvaltningskarakter ikke er uproblematisk for tilliten til begge sidene i Forbrukerrådet, og at det bør skilles klarere mellom de to rollene.

Vi har erfaring med at rollen til Forbrukerrådet kan oppfattes som uklar når de jobber på områder der andre myndigheter er gitt et tydelig forvaltningsansvar. Eksempelvis syns vi det har vært uklart hvilke rolle Forbrukerrådet har hatt når det gjelder å vurdere og gi råd om helse- og miljøskadelige produkter, på områder der Miljødirektoratet er gitt et tydelig forvaltningsansvar. Vi har ansvar for overvåking og dokumentasjon av farlige kjemiske egenskaper, og vi forvalter et omfattende regelverk med forbud, bruksbegrensninger og merking av produkter med innhold av skadelig kjemiske stoffer. Vi fører tilsyn med at reglene overholdes og arbeider aktivt internasjonalt for å videreutvikle regelverket om dette.

Regelverk i Norge på kjemikalieområdet er i stor grad EU/EØS-harmonisert. Miljødirektoratet deltar i mange komiteer og arbeidsgrupper i EU og har medvirket til europeiske forbud av mange farlige stoffer og til regler for merking av farlige kjemikalier som

er viktige opplysninger for forbrukere. Vi arbeider også i globale internasjonale fora for å stanse global spredning av farlige stoffer.

Vi synes det er fint at Forbrukerrådet også er opptatt av disse problemstillingene og setter fokus på det gjennom medieutspill. Imidlertid har det ikke alltid vært lett å se hva som er utspill knyttet til Forbrukerrådets rolle som interessepolitisk aktør når Forbrukerrådet samtidig er et forvaltningsorgan. Forbrukerrådet har bla kritisert oss for ikke å føre mer tilsyn med farlige kjemikalier. Vi må forholde oss til vår budsjetter og skal føre risikobasert tilsyn med en lang rekke ulike områder. Vi fører tilsyn med dette tema så langt vi mener det er faglig behov for det i forhold til andre tilsynsystema – innenfor de ressursene vi har å rutte med. Forbrukerrådet har til dels også kritisert oss og kjemikaliepolitikken for ikke "å gå lenger" med særnorske reguleringer. Som forvaltningsorgan må vi forholde oss til EØS-avtalens rammer og systemer.

Dette er eksempler på aktiviteter fra Forbrukerrådets side som i og for seg er bra for å få oppmerksomhet om viktige miljøutfordringer. Samtidig er det et tankekors for oss at en statlig institusjon som også har forvaltningsoppgaver nærmest kan opptre som en "statlig NGO" og gå langt inn på andre etaters ansvarsområder - med både konstruktive innspill, men dels også med det vi har oppfattet som uberettiget kritikk av oss for å holde oss innenfor gjeldende rammer.

Vi vil gjerne samarbeide med Forbrukerrådet om å sikre forbrukerne produkter som ikke medfører helse- og miljøfare, men mener dette må skje innenfor en tydelig avklart rollefordeling mellom dem og oss.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Ellen Hambro
direktør

Marit Kjeldby
avdelingsdirektør